

VEILIGHEIDSREGIO GRONINGEN

Overheid.nl

Sontweg 10
9723 AT Groningen
Postbus 66
9700 AB Groningen
T: (050) 367 47 77
E: info@vrgroningen.nl
W: www.veiligheidsregiogroningen.nl

Datum	11 september 2014	Onze referentie	VR.14.4588124
Aantal bijlagen	-	Uw referentie	uw ref.
Behandeld door	P.J.A. Tolsma	Sector/dienst	Risicobeheersing/Specialistisch advies
Telefoon	(050) - 367 4756	E-mail	piet.tolsma@vrgroningen.nl

Onderwerp Internetconsultatie conceptwet Kwaliteitsborging voor het bouwen.

Geachte mevrouw, heer,

Op 25 juni 2014 is de conceptwet 'Kwaliteitsborging voor het bouwen' gepubliceerd voor openbare consultatie. Veiligheidsregio Groningen heeft met grote belangstelling kennis genomen van het conceptwetsvoorstel, omdat het vrijwel alle facetten van de brandweezorg raakt. In deze brief treft u onze reactie aan.

Algemeen

Het conceptwetsvoorstel introduceert een nieuw stelsel van kwaliteitsborging voor het bouwen. Het voorstel regelt dat voor bepaalde categorieën bouwwerken gebruik dient te worden gemaakt van toegelaten instrumenten voor kwaliteitsborging, om te waarborgen dat aan de bouwtechnische voorschriften kan worden voldaan. Uitgangspunt hierbij is dat de markt zelf de verantwoordelijkheid draagt voor de kwaliteitsborging in de bouw en dat de overheid kaders stelt. Dit uitgangspunt past voor een groot deel in de visie van de brandweer in Nederland (de "Brandweer over morgen"), waarin onder meer de eigen verantwoordelijkheid voor brandveiligheid van burgers, bedrijven en instellingen wordt benadrukt, een visie die door Veiligheidsregio Groningen in al haar facetten wordt omarmt. Echter, brandveiligheid verdient bijzondere aandacht. Brandveiligheid betekent namelijk méér dan enkel het voldoen aan de technische voorschriften van het Bouwbesluit. De brandweer - als onderdeel van de veiligheidsregio - heeft op grond van de Wet veiligheidsregio's de taak om brand te voorkomen, te beperken en te bestrijden. Daarbij kijkt de brandweer niet alleen naar het gebouw, maar ook naar het verwachte gebruik ervan en de externe risico's waaronder eventuele gevaarlijke stoffen in de omgeving. Tevens vormen leerpunten uit brandonderzoek input voor het brandveiligheidsadvies. Dit is dus van meerwaarde ten opzichte van enkel de technische Bouwbesluittoets die adviesbureaus kunnen gaan uitvoeren, wat mogelijk ook kostenvoordelen voor eigenaren/gebruikers oplevert.

Uit onze praktijk zien wij - met name bij risicovolle en zeer risicovolle bouwwerken - dat een integrale benadering noodzakelijk is: een samenhangende keten tussen brandweeradvisering, toezicht en brandweeroptreden. Brand kan bij dit soort gebouwen een grote maatschappelijke impact hebben. Wij ervaren dit in ons dagelijks werk. In het conceptwetsvoorstel komt de integrale benadering op geen enkele wijze tot uitdrukking. Daarom behoeft het conceptwetsvoorstel op dit punt aanpassingen.

Het Veiligheidsberaad heeft per brief van 14 april 2014 de minister voor Wonen en Rijksdienst verzocht de betrokkenheid van de veiligheidsregio (brandweer) in het wetsvoorstel omtrent private kwaliteitsborging te borgen. Dit verzoek is volledig in lijn met de inbreng van Brandweer Nederland tijdens het rondetafelgesprek Bouwtoezicht d.d. 12 december 2013 in de Tweede Kamer¹ en de steeds terugkerende inbreng in het Overlegplatform Bouwregelgeving (OPB). Op 20 mei 2014 antwoordde de minister dat hij het belang van een goede brandveiligheid en van vroegtijdige betrokkenheid van de brandweer bij bouwwerken deelt, zowel voor de veiligheid van burgers als voor de veiligheid van hulpverleners bij het uitvoeren van hun taken, zowel preventief als repressief. De minister wil de mogelijkheden bezien om de vroegtijdige betrokkenheid van de veiligheidsregio bij het segment bouwwerken met een hoog risico wettelijk te borgen. Wij gaan ervan uit dat deze toezegging van de minister niet tijdig meer in het conceptwetsvoorstel verwerkt kon worden en dat dit alsnog gebeurt in de versie die aan de Raad van State en te zijner tijd aan de Tweede Kamer wordt aangeboden. Daarmee wordt dan gelijk invulling gegeven aan de aanbeveling van de evaluatiecommissie Hoekstra, om wettelijk vast te leggen dat (citaat) “de veiligheidsregio’s hun expertise op het gebied van fysieke en industriële veiligheid beschikbaar stellen in de vorm van een adviesplicht in de procedure bij vergunningverlening aan risicovolle bedrijven, inrichtingen en objecten”. Deze advisering gaat dus nadrukkelijk breder dan enkel de omgevingsveiligheid waarvoor het bevoegd gezag c.q. de gemeente in het nieuwe stelsel van kwaliteitsborging verantwoordelijk blijft. Ook in deze context is integraliteit van belang. Daarnaast is de advisering en vroegtijdige betrokkenheid van de brandweer van belang omdat het niet voor de hand ligt dat een marktpartij zich uitspreekt over de (on)mogelijkheden voor optreden door de brandweer bij brand in een (complex) gebouw.

Inhoudelijke opmerkingen

Categorieën bouwwerken en risicoklassen

Artikel IV, 7ab stelt dat bij algemene maatregel van bestuur categorieën bouwwerken worden aangewezen ten aanzien waarvan het bouwen wordt onderworpen aan een instrument voor kwaliteitsborging. Hierbij dienen de vastgestelde risicoklassen voor de verschillende typen bouwwerken in acht te worden genomen. De memorie van toelichting geeft een indicatie voor de indeling c.q. uitwerking van de risicoklassen. Brandweer Nederland is betrokken geweest bij de afbakening van risicoklasse 1 en wij gaan er vanuit dat Brandweer Nederland ook betrokken zal worden bij de afbakening van de overige risicoklassen. Op die wijze kan bewerkstelligd worden dat de risicovolle en zeer risicovolle bouwwerken ingedeeld worden in de juiste risicoklasse.

Instrumenten voor kwaliteitsborging

Artikel IV, 7ad beschrijft de instrumenten voor kwaliteitsborging. Uit het eerste lid blijkt dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur voorschriften worden gesteld waaraan een instrument dient te voldoen. Ook blijkt uit dit eerste lid dat aan de toelating voorwaarden kunnen worden verbonden. Lid 2 beschrijft waarop de voorschriften in ieder geval betrekking moeten hebben. Wij adviseren u expliciet toe te voegen dat de veiligheidsregio/brandweer bij de risicovolle en zeer risicovolle bouwwerken op grond van de overgedragen taken volgens artikel 10c van de Wet Veiligheidsregio’s advies uitbrengt over de brandveiligheid(szorg). Op deze wijze kan de noodzakelijke samenhang tussen het voorkomen en bestrijden van brand óók in de instrumenten voor kwaliteitsborging vastgelegd worden.

¹www.brandweernederland.nl/publish/pages/24862/blok_1_heer_van_mierlo_brandweer_nederland.pdf

Toelatingsorganisatie

Artikel IV, 7ae regelt de instelling van een 'toelatingsorganisatie kwaliteitsborging bouw' en artikel 7af beschrijft de leden van de toelatingsorganisatie. Deze organisatie wordt bekleed met openbaar gezag, en moet voorzien in onafhankelijke oordeelsvorming op grond van specifieke deskundigheid. Omdat niet alleen de lage risicoklasse onder het nieuwe stelsel komt te vallen maar na verloop van tijd ook de risicoklassen 2 en 3 binnen de reikwijdte van het stelsel zullen komen, stellen wij voor om een zetel voor specifieke brandweerdskundigheid structureel in de toelatingsorganisatie te borgen.

Opleverdossier

In paragraaf 5.1 van de memorie van toelichting wordt vermeld dat onderzoek wordt gedaan naar de mogelijkheid van een opleverdossier voor gebouwen, met daarin alle relevante informatie die voor het gebruik, onderhoud en eventuele aanpassing van het gebouw nuttig kan zijn. Een dergelijk opleverdossier is zowel van belang voor de bouwconsument als voor de overheid. Wij adviseren u in uw onderzoek de verbreding van een oplever- naar een gebouwdossier mee te nemen, omdat het van grote meerwaarde is om alle gegevens met betrekking tot een gebouw gebundeld beschikbaar te hebben, zowel voor het bevoegd gezag als voor de veiligheidsregio / brandweer, met name in het kader van toezicht. Daarbij is tevens de actualiteit van de betreffende gegevens van groot belang. De kwaliteit van een bouwwerk stopt niet bij de oplevering van een gebouw: de brandveiligheid wordt in grote mate bepaald door het gebruik ervan.

Stuurgroep verbetering kwaliteitsborging in de bouw

Enkele maanden geleden is door het ministerie voor Wonen en Rijksdienst een stuurgroep opgericht, om diverse geledingen uit de sector zo goed mogelijk bij het traject van private kwaliteitsborging te betrekken. Wij hebben vernomen dat allerhande organisaties inmiddels aan deze stuurgroep deelnemen, ook vanuit de geleding bevoegd gezag, maar vertegenwoordiging vanuit Brandweer Nederland wordt niet toegelaten omdat de stuurgroep dan 'onwerkbaar groot' zou worden. De brandweer zou zich kunnen laten vertegenwoordigen via de twee zetels die aan het bevoegd gezag zijn toegekend. Omdat het bevoegd gezag verscheidene belangen heeft naast brandveiligheid, en de twee zetels al worden bekleed door de VNG en de Vereniging Bouw- en Woningtoezicht Nederland, maken wij van de gelegenheid gebruik om te bepleiten zorgvuldig aandacht aan brandveiligheid in de stuurgroep te besteden en daarbij een aparte zetel voor Brandweer Nederland beschikbaar te stellen.

Ter afsluiting

Brandweeradvisering en brandweeroptreden zijn communicerende vaten. Daarom pleiten wij voor een wettelijke borging van de adviesrol van de brandweer bij bouwinitiatieven die plaatsvinden middels toepassing van private kwaliteitsborging, in ieder geval bij de risicovolle en zeer risicovolle bouwwerken. In samenhang met de huidige toezichtrol van de brandweer tijdens de bouw en het gebruik van bouwwerken blijft er daardoor sprake van een integrale benadering van brandveiligheid. Deze samenhang moet gewaarborgd blijven, óók in een stelsel met private kwaliteitsborging. Immers voorkomen is én blijft beter dan bestrijden.

Indien u naar aanleiding van deze reactie vragen heeft, kunt u contact opnemen met de heer P.J.A. Tolsma, teamleider Specialistisch advies, bereikbaar via telefoonnummer 088-1624756 en piet.tolsma@vrgroningen.nl.

Hoogachtend,
Veiligheidsregio Groningen

R. Vreeman,
Voorzitter Veiligheidsregio Groningen

Deze brief is in afschrift verzonden aan:

- minister voor Wonen en Rijksdienst, de minister van Veiligheid en Justitie en de voorzitter van het Veiligheidsberaad